

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Junior Achievement Eesti

registrikood: 90000587

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa,
A. Lauteri tn 3

postisihthumber: 10114

telefon: +372 5030477, +372 6210998

e-posti aadress: junior@ja.ee

veebilehe aadress: www.ja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	21
Bilanss	21
Tulemiaruanne	22
Rahavoogude aruanne	23
Netovara muutuste aruanne	24
Raamatupidamise aastaaruande lisad	25
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	25
Lisa 2 Raha	26
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 4 Varud	27
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	28
Lisa 7 Kasutusrent	28
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	29
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	29
Lisa 10 Annetused ja toetused	31
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	31
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	32
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	32
Lisa 14 Tööjõukulud	32
Lisa 15 Seotud osapooled	33
Aruande allkirjad	34
Vandeauditori aruanne	35

JUNIOR ACHIEVEMENT EESTI 2023. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta	1. jaanuar 2023 – 31. detsember 2023
Aadress	Lauteri 3, 10114 Tallinn
Registrikood	90000587
Tegevjuht	Kersti Loor
Sidevahendid	telefon 6210 998 e-post junior@ja.ee
Põhitegevusala	Majandus- ja ettevõtlusõppe korraldamine
Ettevõtluse vorm	Sihtasutus

Sisukord

JA Eesti 2023. aasta tegevusaruanne.....	3
JA Eesti tegevus ja areng.....	3
JA Eesti töötajad ja juhtimine.....	5
Rahastamine ja koostöö, eesmärgede toetavad projektid.....	5
Õppematerjal.....	8
Koolitused ja üritused õpetajatele.....	9
Koolitused Eesti õpetajatele.....	9
Rahvusvaheline koostöö.....	9
Koolitused ja üritused õpilastele.....	10
Eesti tasand.....	10
Piirkondlik tasand.....	13
Rahvusvaheline tasand.....	13
Järelkasv ja koostöö.....	15
JA Eesti vilistlasorganisatsioon JA Alumni Estonia.....	15
Partnerid.....	15
Toetajad.....	16
Eraisikutest suur- ja püsiannetajad.....	16
Vabatahtlikud.....	17

JA EESTI 2023. AASTA TEGEVUSARUANNE

JA EESTI TEGEVUS JA ARENG

JA Eesti tegevuse eesmärk on, et Eestis oleks rohkem ettevõtjaid ning Eesti noortel oleks teadmised ja oskused edukaks hakkamasaamiseks isiklikus majapidamises ja tööjouturul. Selle eesmärgi elluviimiseks arendame me majandus- ja ettevõtlusõppe programme ja õppematerjale, koolitame majandus- ja ettevõtlusõpetajaid neid programme kasutama, pakume õpetajatele täiendkoolitust; korraldame õppega seotud õpilasüritusi ning teavitame ühiskonda ettevõtlushariduse vajalikkusest. JA Eestil on õppeprogrammid rahatarkuse ja ettevõtlikkuse arendamiseks igas kooliastmes algklassidest gümnaasiumi ja kutsekoolini. JA Eesti tegevus toimub samas rütmis kooliaastaga.

2022/2023 õppeaastal õpetati JA programmide järgi majandust ja ettevõtlust 210 Eesti põhikoolis, gümnaasiumis ning kutseõppeasutuses. Meie programmide järgi õppis õppeaasta jooksul rohkem ligi 14000 õpilast algklassidest gümnaasiumini. Need numbrid on eelmise aastaga võrreldaval tasemel.

2022/2023. õppeaastal kasutati Junior Achievementi programme ja materjale:

- põhikooli I-II astmes 4939 õpilast 72 koolis;
- põhikooli III astmes 3075 õpilast 95 koolis;
- gümnaasiumis ja kutsekoolis 5901 õpilast 112 koolis.

Loodi 507 Õpilasfirmat, sh 89 minifirmat ja 65 kutsekooli Õpilasfirmat. Kokku Õpilas- ja minifirmades 1927 õpilast.

Kokku õppis JA programmide järgi 13915 õpilast 210 koolis.

Lisaks on koolides laialdselt kasutusel töövarjupäev, millest erinevatel aegadel võtab osa ca 3000 noort üle Eesti.

2023. aastal said hoo sisse rahvusvahelised koostööprojektid, mis 2021.-22. aastal olid koroonapandeemiast mõjutatud. ERASMUS+ GGEE projekti raames toimus kaks kohtumist: juunikuus Küprosel ja novembris Portugalis. Nordplus projekti raames toimusid töökohtumised ja õpetajate koolitused märtsis Lätis ja augustis Islandil. Mõlema projekti eesmärk on ettevõtlusõppe keskkonnateadlikumaks muutmine ja noorte suunamine jätkusuutlikkusele. NordPlus projekt keskendub eelkõige õpetajate koolitusele, GGEE Õpilasfirma programmi tegevustele ja noorte suunamisele jätkusuutlike lahenduste poole ning oma ideede võimalikult keskkonnahoidlikult ellu viimise suunas.

2023. aasta oktoobrini olime Haridus- ja Teadusministeeriumi Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava ettevõtlusõppe arendamise programmi Edu ja Tegu partneriks. Edu ja Tegu programmi eesmärk oli ettevõtlus- ja karjääriõppe arendamine kõigil haridustasemetel. Programmist rahastati JA Eesti arendustegevusi, õpetajate metoodilisi ja täienduskoolitusi ning õpilaste koolitusi ja võistlusi, seega olulist osa meie põhitegevusest. Edu ja Tegu programmi tegevused lõppesid 2023. aasta augustiga ning sellele riiklikul tasandil asendust ei leitud. Seega langes ära oluline toetus meie põhitegevusele, mis sunnib meid senisest enam otsima toetust erasektorist ja teistest fondidest.

Edu ja Tegu programmi äralangemist kompenseerib osaliselt 2023. aasta sügisest alanud 3-aastane Interreg Central Baltic programmist toetatud projekt „Central Baltic Young Entrepreneurs“ koostöös JA Soome ning JA Lätiga. Koostööprogrammi mõte on pakkuda igal

aastal ca 100 noorele tutvumisvõimalust osalevate riikide töövõimaluste ja -kultuuriga Töövarjupäevade ja ettevõttekülastuste kaudu nendes riikides, samuti rahvusvahelist müügikogemust Õpilafirmade laatadel osalemise kaudu ning töömaailmaga seotud juhtimis- ja esinemiskoolitusi.

2022. aasta veebruaris alanud sõda mõjutas oluliselt koole ja haridussüsteemi, sest Eestisse saabus hulgaliselt Ukraina sõjapõgenikke. 2022. aasta septembrist kuni 2023. aasta õpuni saime pakkuda Ukraina õpilastele tuge ettevõtlusõppes osalemiseks, Õpilafirmade tegevuseks ning ka algklasside ettevõtlusõppeks. Rahastus selleks tuli JA Euroopa kaudu. Nimelt võitis JA Euroopa Unicefi hanke 11 riigis Ukraina õpilaste ettevõtlus- ja karjääriõppeks. Projekti jooksul viis JA Eesti läbi ettevõtlikkuse töötube 1000 Ukraina õpilasele, korraldas Ukraina õpilastele karjäärikoolitusi ning viis läbi Töövarjupäeva. JA Eesti programmide järgi õppis 359 õpilast 17 erinevas Eesti koolis. JA Eesti jätkab ka JA Ukraina toetamist ning nõustamist.

JA Eesti õpetajaskond kasvab. Metoodilised koolitustel käis 206 õpetajat. Rõõm on, et 2023. aasta jooksul saime pakkuda täienduskoolitusi koguni kolmel korral. Koostöös partneritega korraldasime talvekooli, suvekooli ning ka sügiskooli. Läbiv teema oli jätkusuutlikkus ning roheline mõtteviis, sügiskoolis sinimajandus.

Minifirmade võistluse viisime 2023. aasta kevadel läbi koostöös SEB Pangaga ning SEB Innovatsioonikeskuses. Minifirmad said oma tooteid ja teenuseid tutvustada SEB pangasaalis kõigile huvilistele. Õpilafirmade võistlus toimus täies mahus reaalse sündmusena: Õpilafirmade võistluse laadaosa korraldasime Solarises ning esitlused toimusid publikule avatult Tallinna Kultuurikatlas. 2023. aasta oli erakordselt tugev Õpilafirmade aasta. Eesti parimaks Õpilafirmaks krooniti ÕF MilSpray Võru Gümnaasiumist, kes tootis kamufleeritud kiireks ja nahasõbralikuks maskeerimiseks. 2023. aasta parimaks minifirmaks sai Tallinna Kuristiku Gümnaasiumi minifirma Clever, kes pakkus maitsvaid ja toredaid maiustusi nii kaunistuseks kui söömiseks.

JA Eesti aasta tegijate galal pälvis aasta ettevõtlusõpetaja 2023 tiitli Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi ja Pirita Majandusgümnaasiumi ettevõtlusõpetaja Marko Krusberg. JA Eesti aasta mentor 2023 tiitli pälvis Marek Sild, kes on Pärnumaal Õpilafirmadele olnud eriti just toiduvaldkonnas suurepäraseks mentoriks. JA vägeva vilistlase preemia 2023 pälvis Jalmar Vabarna, kes on meeleahutusettevõtja ja loonud ägada Treski meelelahutuskeskuse Setomaale.

JA Euroopa ettevõtliku kooli tiitli pälvis Vändra Gümnaasium, kus on paigas süsteemne ettevõtlusõpe algklassidest kuni gümnaasiumini ning kus sünnivad eriti ägedad mini-minifirmad.

JA Eesti on üks Euroopa tugevamaid JA organisatsioone. Juba kaheksandat aastat järjest pälvisime JA Europe Model Organisation tiitli, mis kinnitab, et oleme olnud edukad programmide levikus, oleme hoidnud õpilaste arvu ning meie finantstulemused on head. Paistame JA organisatsioonis silma kui hea koostöö tegija, kes toetab teisi organisatsioone ning jagab oma oskusteavet. Oleme algaud JA organisatsioonis mitmeid koostööprojekte, mida juhime ning osaleme aktiivselt JA Euroopa pakutavates võimalustes ning projektides.

JA EESTI TÖÖTAJAD JA JUHTIMINE

JA Eesti *nõukogu* liikmete seas 2023. aastal muudatusi ei toimunud, aga nõukogu valis liikmete volituste pikendamise käigus uue esimehe. JA Eesti nõukokku kuuluvad: Kristine Ross (esimees), Ene Andrushevitsus, Rein Loik, Paavo Pilv, Oliver Peek, Ivar Jegerson, Tomy Saaron ja Karl Juhan Paadam. JA Eesti ei maksa oma nõukogu liikmetele palka.

JA Eesti kasutab oluliste õppemethodiliste küsimuste otsutamiseks *nõukoja* abi. JA õpetajate nõukotta kuuluvad aktiivsed ja kogemustega õpetajad kõigist maakondadest: Ene Saar (Tallinn), Imbi Raudkivi (Läänemaa), Jane Mägi (Saaremaa), Janeli Virnas (Tartumaa), Jelena Vassiljeva (Narva), Kaia Tamm (Põlvamaa), Kaire Jõe (Ida-Virumaa), Kaja Rüütel (Läänemaa), Karmo Kurvits (Võrumaa), Krista Savitsch (Harjumaa), Maie Paap (Järvamaa), Margit Luts (Tallinn), Margot Sarv (Raplamaa), Mari Suurväli (Pärnumaa), Maria Sikk (Valgamaa), Niina Sidorenko (Tallinn), Reet Bobõlski (Lääne-Virumaa), Silja Enok (Pärnumaa), Sirje Kasendi (Viljandimaa), Viivika Vilja (Pärnumaa), Ülle Seevri (Tartumaa).

Juhatus on kaheliikmeline: Epp Vodja ja Kersti Loor võrdse esindusõigusega. Tegevjuhi kohustusi täidab Kersti Loor, Epp Vodja on juhatusel liige ja arendusjuht.

2023. aasta keskmine töötajate arv oli 9. JA Eestis töötasid kogu aasta jooksul Maria Heinrichsen ürituste juhina (0,85 koormusega), Merike Elmik koolitusjuhina täiskohaga, Aljona Bostan IT-juhina täiskoormusega, Liis Metsatalu projektijuhina täiskoormusega, Elbe Metsatalu programmijuhina (0,85 töökoormusega), Roger Linask projektijuhina (0,5 töökoormusega). Mia Emilie Valtenberg töötas õpilasfirma programmi koordinaatorina (0,6 kohaga) kuni märtsi keskpaigani. 15. augustist võtsime tööle uue turundusjuhi (0,5 kohaga), kelleks on meie vilistlane Maria Palk.

RAHASTAMINE JA KOOSTÖÖ, EESMÄRKE TOETAVAD PROJEKTID

2023. aastal oli JA Eestile muutuste aasta rahastuse valdkonnas. Ligi kaheksa aastat oli märkimisväärne osa meie põhitegevuse rahastusest tulnud ELi Sotsiaalfondist rahastatud Edu ja Tegu projektist. Ka sel aastal saime oma suurüritusi – õpetajate talvekooli, mini- ja õpilasfirmade võistlusi ning õpetajate koolitusi sellest projektist rahastada. Projekti tegevused lõppesid 31. augustiga 2023. Kuigi HTM esialgu plaanis ettevõtlusõppe toetamise projektile Edu ja Tegu pehmemat maandumist, sh ka JA Eesti põhitegevuse toetamist, küll Edu ja Teguga võrreldes väiksemas mahus, siis kärpimise tuules vahendeid ei leitud. Ka ei suutnud me ise kohe leida uusi toetajaid, kes puudujääki leevendada aitaksid.

Rahaline seis oli aasta jooksul ja ka aasta lõpus rahuldav: kuigi lõpetasime aasta kahjumiga, oli raha tegevuste elluviimiseks piisavalt ning ka 2023. aasta lõpus, pärast Edu ja Tegu lõppemist, ei jätnud me ühtki tegevust ära ning jätkasime sama töötajaskonnaga.

1. septembrist alustasime uut mahukat Interreg Central-Baltic programmi rahastatavat kolmeaastast projekti CBYE – Central Baltic Young Entrepreneurs, milles eesmärk on Eesti, Läti ja Soome 100-le noorele aastal tutvustada nende riikide tööturгу ja ärikultuuri töövarjupäevade ja Õpilasfirmade laatade kaudu kõigis kolmes riigis. See projekt toetab ka meie Õpilasfirma programmi arendamist ja kompenseerib natuke Edu ja Tegu programmi

rahastuse lõppemist. Interregi aruandlusperiood on pool aastat ja esimesi laekumisi on oodata alles 2024. aasta sügisel. Suuri kulusid saame katta eelmiste perioodide akumuleeritud kasumi arvelt.

Jätkasime ja süvendasime koostööd SEB Pangaga, kes on meie suurim rahastaja erasektorist. SEB Pank toetab jätkuvalt JA Eesti põhikooli, sh algklasside programmide arendamist, minifirma programmi ja võistlust, Creatloni võistlust.

Jätkasime koostööd Graanul Investiga, kes toetas Eesti õpilasfirmade laada läbiviimist, ning Coca-Cola HBC Eestiga. Coca-Colaga teeme koos projekti Youth Empowered, millega ergutame gümnaasiuminoori ettevõtlusega tegelema ja Õpilasfirmat alustama. Selleks korraldasime 2023. aasta sügisel inspratsiooniürituse enam kui 150 noorele Mectorys. Coca-Cola toetas meie üritusi ka jookidega.

2023. aastal jätkus koostöö Pepcoga, mille käigus korraldasime kaks üle-eestilist ettevõtlus- ja rahatarkuse teemalist viktoriini põhikooli noortele ning viisime läbi viis minifirmade alustamisele suunatud minihäkatoni põhikooli 3. astme noortele.

2023. aastal saime mitmel korral toetust ka Aitan Eestit MTÜ-lt, JA Eesti võistluste läbiviimiseks ning Õpilasfirmade koolitusteks 2023. aasta novembris.

2023. aastal jätkasime koostööd Think Human Foundationiga. See koostöö sündis 2022. aastal JA Euroopa vahendusel. THF toetusega pakume täiendavaid häkatone ja koolitusi minifirmade loomiseks ning nende tegevuse arendamiseks, samuti korraldasime minifirmade võistluseks ettevalmistava koolituse, mis osutus väga edukaks.

Alustasime 2023. aasta sügisel koostööd Maaelu Edendamise Sihtasutusega, kes toetab „7 sammu“ õpetajamaterjali ning õpilaste materjalide jõudmist maapiirkondade koolidesse, eesmärgiga edendada kohalikku ettevõtlust ning valmistada noori selleks ette.

Tihe koostöö koolide ja õpetajate kaasamisega ning noorte ettevõtlikkuse arendamisel käib maakondlike arenduskeskustega üle kogu Eesti. Sealsete noorte koordinaatorid aitavad palju kaasa JA Eesti tegevusele, korraldades kohapealseid häkatone, ideelaboreid, laatasid ning ka võistluseid mini-minifirmadest kuni Õpilasfirmadeni.

Meil on hea meel, et 2023. aasta lõpus saime jõuluannetusi ettevõtelt nagu Primero Finance OÜ, Fast Track Education OÜ ja Igavene Heategu MTÜ. JA Eesti suurtoetaja 2023. aastal oli Oliver Peek. 2009. aastast oleme „Ma armastan aidata“ annetuskokkonnas, mille kaudu on meile lisandunud mitmed püsiannetajad.

Oleme rõõmsad koostöö üle paljude partnerite, toetajate ja vabatahtlikega.

Projektid, mille toel viisime 2023. aastal läbi tegevusi, on järgmised:

1. Ettevõtlusõppe programm Edu ja Tegu, mida rahastas 85% Euroopa Sotsiaalfond ja 15% Haridus- ja Teadusministeerium. Tegevused lõppesid 31. augustil 2023. 2023. aastal koolitati Edu ja Tegu programmi raames erinevatel haridustasemetel 199 õpetajat, programmist toetati õpilasfirmade ja minifirmade võistluste ja põhikooli õpilaste võistluse Creatlon läbiviimist, uute Õpilasfirmade alustamise inspiratsiooniüritust Hakkaton ning Õpilasfirmade e-poe platvormi ja programmide arendamist ning digiteerimist.

2. Haridus- ja Teadusministeerium
Majandusolümpiaadi lõppvooru korraldamine ja Eesti parima õpilasfirma 2023 ettevalmistus ja osavõtt JA Euroopa õpilasfirmade võistlusest 2023. aasta juulis Istanbulis. Olümpiaadi piirkonnavoore toimus koolides, lõppvoor EBSis.
3. Tallinna Strateegiakeskus
Projektid „Eesti Õpilasfirmade laat 2023“ – toetus laada läbiviimiseks veebruaris ja „Eesti parim Õpilasfirma 2023“ – toetus õpilasfirmade võistluse läbiviimiseks Tallinnas maikuu.
Samuti taotlesime ja saime Rohelise Pealinna raames Tallinna toetuse Õpilasfirmadele roheline linnaruumi häkatoni läbiviimiseks 2023. aasta oktoobris.
4. NordPlus Horizontal
Projekt „Green Creativity for Teachers of Entrepreneurship“, periood september 2021 – august 2023. Projekti eesmärk oli kolmes osalevas riigis Eestis, Lätis ja Islandil kasvatada õpetajate oskusi loovuse, roheline mõtteviisi ja IT-vahendite kasutamiseks õppetöös, et seeläbi noori suunata tehnoloogiliste ja innovaatiliste ideede poole. Projektis osalesid kolme riigi JA organisatsioonid ja koolid.
2023. aastal toimus kaks projektikohtumist: 4.-6. märtsil Riias ja Talsis koos Talsi kooli külastusega ning õppemängude koolitusega ning 21.-25. augustil Islandil, kus võeti projekt kokku ja külastati erinevaid rohe-ettevõtteid Islandil.
5. ERASMUS+ projekt „Going Green in Entrepreneurship Education“, periood november 2021 kuni oktoober 2024.
Projekti eesmärk on luua õppemoodul ettevõtluse ja keskkonnateadlikkuse seotud õpetamiseks osalevate riikide (Eesti, Küpros, Leedu ja Portugal) ning kogu Euroopa gümnaasiumi ja kutsekooliastmele. Projektikohtumised toimusid 13.-16. juunil Küprosel, kus arendati õppemänge ning tutvuti kohalike rohe-ettevõtjatega ning 6.-10. novembril Portugalis, kus jagasime partnerite vahel ülesanded, et luua õpilasfirma programmi juurde õppemängude ja -tegevuste juhendit.
6. Unicefi projekt Ukraina noorte toetamiseks. Projekti periood: september 2022 kuni 31. detsember 2023. Tegemist oli JA Euroopa koostööprojektiga, mille käigus pakuti ettevõtlus- ja karjääriõppe koolitusi ning ettevõtlusõpet Ukraina õpilastele 11 Euroopa riigis, sh Eestis. 2022.-23. aasta jooksul pakkusime ettevõtlikkuskoolitusi ja minihäkatone rohkem kui 1000 Ukraina ja 1000 Eesti õpilasele, programmide järgi õppisid ca 350 Ukraina õpilast – tegid nii mini-mini, mini- kui ka õpilasfirmasid ning lisaks korraldasime 2023. aasta novembris Ukrainast pärit gümnaasistidele töövarjupäeva, millel osales enam kui 70 õpilast. Täiendavalt pakkusime Manpoweri koolitajate toel ukrainlastele karjääriteemalisi koolitusi ning korraldasime neile mitmeid ettevõttekülastusi. Nii Eesti kui ka Ukraina noored said osa võtta varasuvisest laadast Tallinna Vanalinna päevade ajal.
7. JA Euroopa kaudu laekus meile juba 2022. aasta suvel mitmete toetajate ühisprojekt (nn Multidonor project) Ukraina noorte ettevõtlusõppeks. 2023. aasta kevadel märtsis korraldasime 15 Ukraina õpilastega tegelevatele õpetajatele mini-minifirma koolituse ning 2023. aasta septembris korraldasime Räägu kooli 6. klasside 57 õpilasele minihäkatoni mini-minifirma alustamiseks ja Ukraina Vabaduse Kooli 45 õpilasele

hakkatoni Õpilasfirma ideede leidmiseks. Need häkatonid läbinud õpilased said ettevõtlust edasi õppida ja oma mini-mini või õpilasfirmat teha Unicefi projekti toel.

8. Interreg Central Baltic projekt – Central Baltic Young Entrepreneurs, periood 1. september 2023 – 31. august 2026.

Projekti eesmärk on igal aastal kokku 100 noort Eestist, Soomest ja Lätist valmistada ette rahvusvaheliseks äriks ning tutvustada neid erinevate riikide tööjõuturuga. Õppeaasta jooksul käivad noored kõigis kolmes riigis töövarjupäeval ning osalevad oma Õpilasfirmaga laatadel. Projekti kaasatakse eelkõige maapiirkondade noori ning ka Ukrainast pärit õpilasi. 2023. aastal alustasime projekti avakonverentsi ja töövarjupäevaga Tallinnas 23.-25. oktoobril. Edasi oli noortel vaja hoida suhtlust oma partneritega teistest riikidest ja valmistuda laadaks Tallinnas 2024. aasta veebruaris.

9. Girls Go Circular – EIT (Euroopa Innovatsiooni ja Tehnoloogiainstituudi) projekt, mille eesmärk on arendada tüdrukute huvi tehnoloogia ja ringmajanduse vastu. Alustasime projekti 2023. aasta kevadel. Tegemist on JA Euroopa koostööprojektiga EIT rahastusel, mille käigus rakendatakse GGC programmi Euroopa riikides JA organisatsioonide kaudu. Eesti ühines teises laines, mil programmi pakutakse juba 23 Euroopa riigis. Eesmärk oli, et aasta lõpuks läbivad vähemalt 300 tüdrukut vähemalt kolm GGC programmi moodulit. Eestis jõudsimme 400 tüdrukuni.

JA Eesti tegevjuht Kersti Loor osales 28. novembril Londonis JA Euroopa üldkoosolekul ning tegevjuhtide nõupidamisel.

ÕPPEMATERJAL

2023. aastal arendasime järgmisi õppematerjale:

1. Täiendasime Õpilasfirma tööjuhendit uute koolitusmaterjalidega ning värskendasime uute näidetega.
2. Septembrist hakkasime koolidele pakkuma EIT veebipõhist ringmajanduse ja tehnoloogiaõpet Girls Go circular. Kokku on programmis 13 erinevat ringmajandusega seotud teemat. Materjal on Eesti õpilastele kättesaadab eesti, inglise ja ukraina keeles.
3. NordPlus projekti raames valmis rohetegevuste ja mängude juhend õpetajatele.
4. Värskendasime põhikooli III astme programmide „Mina ja majandus“ ning „Mina ja ettevõtlus“ materjale Opiqus.

2023. aastal alustasime koostööd Maaelu Edendamise Sihtasutusega eesmärgiga innustada maapiirkondade noori ettevõtlikkusele ning kasvatada nende arusaamist kohalikust ettevõtlusest. Selle eesmärgi täitmiseks pakkusime MESi toetusega I-II kooliastme õpetajatele ja õpilastele tasuta JA Eesti „7 sammu“ õppematerjale. Õppematerjalid said kokku 17 maapiirkondade kooli, kus on huvi ja valmisolek programmi õpetada ning olemas ka vastava koolituse läbinud õpetaja(d).

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPETAJATELE

Koolitused Eesti õpetajatele

Üks JA Eesti põhitegevusi on majandus- ja ettevõtlusõpetajate koolitus. Erinevate JA programmide **metoodilistel koolitustel** osales 2023. aasta jooksul 206 õpetajat ja juhendajat sh õpilasfirma programmi metoodilise koolituse läbis 162 uut juhendajat. Ukraina õpetajatele pakkusime mini-minifirma programmi koolitust, millel osales 15 õpetajat. Majandus- ja ettevõtlusõpetajatele korraldasime aasta jooksul mitmeid täiendkoolitusi.

Majandus- ja ettevõtlusõpetajate talvekool toimus 3.-5. jaanuaril Kuressaares. MTA jagas õpetajatele maksu ja tollitarkust, meie ise erinevaid rohemänge ja tegevusi, tutvustasime „7 sammu“ programmi tegevusi, Urmas Varblane rääkis maailmamajandusest ning õpetajad tutvusid Saaremaa ettevõttega Baltic Workboats ning Saaremaa ettevõtjate ning ettevõtluskeskkonnaga. Talvekoolis osales 64 õpetajat.

Õpetajate suvekool toimus 26.-27. juunil koostöös Eesti majandus- ja ettevõtlusõpetajate seltsiga Vanaõue pukekeskuses. Põhiteemaks oli ringmajandus, tutvustasime uut Girls Go Circular programmi ning NordPlusi programmis valminud materjale, osales 41 õpetajat.

24.-25. novembril korraldasime koostöös majandus- ja ettevõtlusõpetajate seltsi ning geograafiaõpetajate seltsiga õpetajate sügiskooli sinimajanduse teemadel Pärnus. Osaletas ligi 70 õpetajat, neist ca 20 JA õpetajat.

Jätkasime õpetajate veebikohvikutega aktuaalsetel teemadel ca korra kuus õppeaasta jooksul.

Rahvusvaheline koostöö

2023. aasta 16.-17. märtsil toimus Maltal JA Euroopa töötajaskonna konverents. Eestist osalesid Kersti Loor, Epp Vodja ja Liis Metsatalu, lisaks ka JA Eesti nõukogu liige Kristine Ross.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPILASTELE

Eesti tasand

1. KOOLITUSED ÕPILASFIRMADE LIHKMETELE

JA Eesti pakub koostöös EBSi ja ettevõtetega koolitusi õpilasfirmade liikmetele, kuna nii hoiame programmi kvaliteeti ja tagame ühtlasema programmi taseme igas piirkonnas, sõltumata õpetaja tugevusest või kogemustest. Koolitame õpilasi turunduse, tootearenduse, raamatupidamise, juhtimise ja personalitöö alal. Lisaks teeme koostöös Southwestern Advantage'iga müügikoolitusi.

2022/23 õppeaasta esimesed koolitused turunduse, tootearenduse, juhtimise ja raamatupidamise alal Tallinnas novembri alguses olid ülipopulaarsed. Tallinnas koolitasid EBSi lektorid 305 noort. Korduskoolitusel Tartus novembri lõpus osales 132 noort ja Pärnus 117 noort.

Õpilaste müügikoolitus toimus juba novembri keskel, müügikoolitust viisid läbi Southwestern Advantage'i koolitajad. Nemad pakkusid 139-le noorele ka müügimentorlust, et individuaalselt paremini oma müügikõne ja -argumendid läbi mõelda ja ette valmistada.

Think Human Fonundationi rahastusel saime juba teist aastat korradalda minifirmade liikmetele eraldi koolituspäevi, et innustada neid minifirma tegevuses kaasa lööma. 2023. aasta oktoobris-detsembris viisime koostöös JA Alumniga läbi viis sellist koolituspäeva Pärnus, Audrus, Viljandis, Tartus ja Rakveres kokku 201 minifirma tegijale. Noored õppisid väärtuspakkumise sõnastamist, sotsiaalmeedia turundust ning enda firma esitlemist ja müügikõnet.

2. EESTI ÕPILASFIRMADE LAAT

Eesti Õpilasfirmade laat toimus 11.-12. veebruaril Kristiine ja Rocca al Mare keskustes. Eesti õpilasfirmade laat on praktilise müügikoolitusena oluline õpilasfirma programmi osa, millest on oodatud osa võtma kõik Eesti õpilasfirmad. Kuna laat on paisunud väga suureks, korraldame juba mitmel aastal laata samaaegselt kahes kaubanduskeskuses. Sel korral jagasime taaskord laada ka kahele päevale. Õpilasfirmade hajutamine kahe keskuse ja päeva vahel vähendab nendevahelist konkurentsi ning parandab osalejate müügitulemusi. Laadal osales kokku 307 õpilasfirmat, kellest 22 olid välisriikidest – Lätist ja Soomest.

Mõlemas kaubanduskeskuses ja mõlemal päeval valis žürii välja ka parimad mitmetes kategooriates – müük, käive, innovatsioon, boksikujundus jne.

Meeleolukat kokkuvõtet laadast saab vaadata siit:
<https://www.youtube.com/watch?v=hcPlqFxQXIY>

3. VABARIIKLIK MAJANDUSOLÜMPIAAD

Majandusolümpiaad toimus tuttavas formaadis: lisaks teooriaosale tuleb noortel lahendada ettevõtlusalane kompleksülesanne. Mõlemad olümpiaadi osad viiakse läbi internetipõhiselt. 2023. aasta olümpiaadi piirkonnavor toimus koolides.

Olümpiaadi piirkonnavor toimus 9. märtsil, osales 159 õpilast 52 koolist.

Lõppvoorust 6. aprillil võttis osa 40 noort. Jagati välja 10 järgudiplomit.

4. CREATLON 7.-9. KLASSILE

Põhikooli ettevõtlusmäng Creatlon on kujunenud arvestatavaks programmiks, millest osavõtt püsib viimastel aastatel stabiilsena. Creatlon alustas 2023. aasta sügisel juba 14. hooaega ja algusest peale on võistlus toimunud koostöös EBS Gümnaasiumiga. Sari on kolmeosaline: oktoobris toimub majandusteemaline viktoriin, ettevõtlik meeskonnatöö viiakse läbi novembris ja loovülesanne jaanuaris-märtsis.

Majandus- ja ettevõtlusteemalisest viktoriinist ettevõtlusnädala raames 2023. oktoobris võtsid *viktoriinid.ee* veebikeskkonna kaudu osa enam kui 1728 õpilast 62 koolist. Seejärel moodustasid õpilased 2-3-liikmelised võistkonnad, et lahendada Creatloni ülesandeid.

Võidumeeskonnad tulid sel korral Valjala Põhikoolist, Kalmetu Koolist ja Tallinna Arte Gümnaasiumist.

5. VÕISTLUS EESTI PARIM MINIFIRMA 2023

2022/23 õppeaastal minifirmade arv võrreldes eelneva aastaga ei muutunud. Sel õppeaastal tegutses Eestis 89 minifirmat.

Minifirmade võistlusele jõudis 12 tublit finalisti. Võistlus toimus SEB Innovatsioonikeskuses, kus minifirmad esitlesid 4-minutilise presentatsiooniga oma tegevust ning müüsid stendivoorus oma tooteid nii žüriile kui ka pangakontori küllastajatele.

Eesti parima minifirma 2023 tiitli pälvis Tallinna Kuristiku Gümnaasiumi minifirma **Clever**, kelle põhilisteks toodeteks on kaunistustena kasutatavad kuuseküpsised. Lisaks tootsid nad ka käsitöö šokolaadi ning erinevaid küpsiseid. Minifirmade võistluse teisele kohale tuli minifirma **Puit ja Sepis** Heimtali Põhikoolist, mis pakkus puidust ja metallist tarbeesemeid. Kolmanda koha pälvis minifirma **Õpiabi Fööniks** Jõhvi Põhikoolist, kes pakkusid Ukrainast pärit koolikaaslastele eesti keele tunde.

6. VÕISTLUS EESTI PARIM ÕPILASFIRMA 2023

Kokku tegutses 2022/23 õppeaastal Eestis 507 õpilas- ja minifirmat, neist 418 Õpilasfirmat gümnaasiumides ja kutsekoolides.

Võistlus Eesti parim õpilasfirma 2023 toimus koos JA Eesti aastaauhindade galaga 11.-12. mail Tallinnas, Kultuurikatlas. Võistlusele pääses tegevusaruannete põhjal 24 parimat õpilasfirmat, kes läbisid 11. mail võistluse stendivoor Solarise keskuses ning 12. mail žüriiinvestlused, lavaesineid ja gala.

Meeleolukaid videomeenutusi võistluse erinevatest etappidest saab vaadata siit: <https://www.youtube.com/watch?v=IFHh4rHycxA>

Eesti parimaks õpilasfirmaks 2023 krooniti ÕF MilSpray, Võru Gümnaasiumist, kes valmistas spreipudelis kamuflaažvärve, mida on metsas mugav kiirelt näole kanda, et

maastikul varjatuks jääda. Tiim saavutas läbi aegada suurima Õpilafirma käibe ning toetas enda toodetega ka Ukraina sõdureid.

II koha pälvis Õpilafirma Mossy Tallinna 21. Koolist, kes töötasid välja keskkonnasõbralike filtritega õhupuhasti.

III koha pälvis Õpilafirma PELA Tallinna Reaalkoolist, kelle tooteks oli seltskonnamäng „Mida MEEMI!“.

7. RAHATARKUSE VIKTORIIN 4.-6. KLASSILE „OLEN RAHATARK“

Kui 2021. aastal korraldasime II kooliastme rahatarkuse viktoriini Eesti taasiseseisvumise 30. aastapäeva sündmuste raames, on viktoriinist saanud uus traditsiooniline üritus rahatarkuse populariseerimiseks laste hulgas ning sel aastal toimus see juba 3. korda. Rahatarkuse viktoriin "Olen rahatark" toimus 31. mail ning sellest võttis osa 3067 4.-6. klassi õpilast. Viktoriini läbiviimist toetas Pepco ning Pepco toetusel korraldasime koolidele, kust osales viktoriinil protsentuaalselt kõige rohkem noori, preemiaks rahatarkuse päeva. Rahatarkuse päeva viisime läbi Põlva Koolis 2023. aasta sügisel ja sellel osalesid 4.-6. klassi õpilased.

8. HÄKATONID ÕPILASFIRMADE ALUSTAMISEKS

JA Eesti vilistlasorganisatsioon JA Alumni Estonia on juba mitu aastat aidanud käivitada uusi õpilafirmasid, korraldades ise häkatone koolides või lüües kaasa meie korraldatud sündmustes. 2023. aasta juunis viisime koos JA Alumniga Edu ja Tegu programmi ja Unicefi rahastusel läbi häkatoni Õpilafirmade alustamiseks, kus osales 36 noort.

Koolid olid 2023. aasta sügisel väga hakkajad ning erinevaid lühemat sorti ideearendusüritusi viisime läbi mitmetes koolides. Suuremat tähelepanu väärrib Impact Day eelüritusena 4. oktoobril Tallinna Rohepealinna rahastusel korraldatud Rohehäkaton, millest võttis osa 44 õpilast ja mille eesmärgiks oli noori panna mõtlema rohelisemale linnaruumile.

Pepco rahastusel viisime õppeaasta jooksul minfirmade alustamiseks läbi viis „Võta ise ette“ alustusüritust 217 õpilasele.

9. TÖÖVARJUPÄEV 16. NOVEMBRIL

Tegime neljandat aastat koostööd Eesti Töötukassaga, kes toetab meie töövarjupäeva kampaaniat ja korraldust.

Töövarjupäev on ammu väljunud ainult kooliprogrammi staatusest – töövarjudeks käivad täiskasvanud inimesed, käiakse tudengivarjudeks ja palju muud. Ka koolid on laiendanud tunduvalt töövarjupäeva formaati: saadavad tööga tutvuma juba põhikoolinoori ja seda mitte ainult 16. novembril, vaid ka muudel kokkulepitud aegadel. Töövarjupäeva asemel on pigem töövarjunädal ning varjutamas käiakse aastaringelt. Aastas saavad niimoodi end huvitava eriala ja töökohaga tutvuda tuhanded noored.

Tänavu käis töövarjunädalal töövarjuks ca 1800 noort. Kuna töövarjutamine on populaarne aastaringelt, siis hinnanguliselt käib Eestis aasta jooksul töövarjuks umbes 3000 noort. Edaspidi kavatsame pakkuda ka virtuaalset varjutamist, kuid soovitame siiski võimalusel käia ettevõttes kohapeal.

10. UKRAINA NOORTE AKTIVEERIMINE

2023. aastal jätkasime Unicefi rahastusel Ukraina noorte ettevõtlikkuse ergutamist, nendele kohalike töövõimaluste tutvustamist ning ettevõtlusõpet. 2023. aasta jooksul õppis JA Eesti ettevõtlusõppe programmide järgi 359 Ukrainast pärit õpilast 17 koolis. Jätkasime 2022. aastal alustatud ettevõtlus- ja karjääritöötubadega ning jõudsime 2023. aasta lõpuks 1005 Ukraina nooreni. 2023. aasta lõpus korraldasime Tallinna Vabaduse kooli õpilastele ka töövarjupäeva ning leidsime neile ettevõtted ja töötajad, kelle tööpäeva jälgida. Kokku osales töövarjupäeval 71 Ukraina noort. Lisaks viisime need noored ka erinevatesse ettevõtetesse õppekäikudele ning Manpoweri spetsialistid õpetasid neile tööturule sisenemiseks vajalikke oskusi, nagu CV ja motivatsioonikirja kirjutamine, tööintervjuuks valmistumine jms.

Piirkondlik tasand

JA Eesti osaleb piirkondade ettevõtlus- ja majanduspäevadel, viib läbi inspireerivaid töötube noortele ning tutvustab piirkondades majandusõpetajatele ja koolijuhtidele oma majandus- ja ettevõtlusõppe programme. See tegevus toimub õppeaasta alguses eriti aktiivselt, kuna koolid soovivad ettevõtlusõpet kohe septembris käivitada.

ÕPILASFIRMADE LAADAD

Piirkondlike õpilasfirmade laatade arv ja populaarsus tõuseb aasta-aastalt. Paljud maakondlikud arenduskeskused tegelevad väga aktiivselt oma piirkonna noorte ettevõtlusaktiivsuse kasvatamisega ning pakuvad Õpilasfirmadele erinevaid koolitusi, korraldavad laatasiid ja isegi võistlusi. 2023. aasta kevadel toimus Tallinna Vanalinnapäevade laat nii õpilasfirmadele kui 5.-6. klassi mini-minifirmadele, millest võttis osa ka seitse Ukraina õpilaste tiimi. Õpilasfirmade jõululaadad aga toimusid sama hooga nagu varasemalt: Värskas, Pärnus, Tartus, Tallinnas, Narvas, Haapsalus, Raplas.

Rahvusvaheline tasand

2023. aastal sai rahvusvaheline koostöö taas hoo sisse ning septembris startis CBYE projekt koostöös Läti ja Soome JA organisatsioonidega. Projekti avakonverents toimus 23.-25.

oktoobril Tallinnas, kui kohtusid 113 ettevõtlushuvilist õpilast kolmest riigist. Konverentsil osaleti erinevates töötubades, mille raames sai arendada meeskonnatööd, noored töötasid enda Õpilafirma ideede kallal, õpiti enda toodet ja ideed pitchi koolitusel tutvustama ning tutvuti erinevate ettevõtete töövarjupäeva raames.

JA EUROPE COMPANY OF THE YEAR COMPETITION AND ENTERPRISE CHALLENGE 2023 = GEN-E 2023

2023. aastal toimus ettevõtlusõppe suursündmus JA Euroopa õpilafirmade ja üliõpilafirmade võistlus GEN-E Istanbulis 12.-15. juulil. Eestit esindas sellel võistlusel Eesti parim Õpilafirma 2023 MilSpray, keda võib julgelt pidada kõigi aegade tugevaimaks Eesti Õpilafirmaks. Ka Euroopas võistlesid nad väga silmapaistvalt ning olid tugevad. Kahjuks ei hinnanud žürii militaartoodet ning pjedestaalile nad ei jõudnud.

Euroopa võistluse võitis Kreeka Õpilafirma **Isometricks**, kes tootis geomeetrilist puslet, millega mängimine aitab säilitada mõtlemise teravust ning ennetada nii Alzheimeri tõbe. Hiljem võitis Kreeka firma ka De La Vega auhinna, ehk JA Worldwide'i Õpilafirma maailmameistri tiitli.

JÄRELKASV JA KOOSTÖÖ

JA Eesti vilistlasorganisatsioon JA Alumni Estonia

JA Alumni Estonia (MTÜ Sild Ettevõtlike Noorte Tulevikku) liikmed aitasid 2023. aastal väga aktiivselt kaasa JA erinevate õpilasürituste organiseerimisel. Vilistlasi kaasasime Eesti õpilasfirmade laada ja Eesti parim Õpilasfirma ning Eesti parim minifirma võistluse korraldamise. Traditsiooniliselt korraldavad vilistlased hakkatoni ja 12- ning 24-tunni laagreid koolides. JA Alumni on lisaks hääkatonidele korraldanud ja läbi viinud koolitusi minifirmadele Think Human Foundationi projekti raames.

JA Alumni pika traditsiooniga sündmus on Töövarjupäeva Kroon, mis 2023. aastal taaskord edukalt läbi viidi.

Partnerid

Aitan Eestit MTÜ
Ajujaht
Coca-Cola HBC Eesti AS
Eesti Töötukassa
Estonian Business School
EBS Gümnaasium
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Eesti majandus- ja ettevõtlus-õpetajate selts
Eesti Pank
Eesti Vabähenduste Liit
Haridus- ja Noorteamet
Haridus- ja Teadusministeerium
JA Alumni Estonia
Kristiine Keskus
Maaelu Edendamise Sihtasutus
Maakondlikud Arenduskeskused

Manpower OÜ
Maksu- ja Tolliamet
Pärnumaa Arenduskeskus
Rocca al Mare Kaubanduskeskus
SEB Pank
Solaris Keskus
Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik
Southwestern Advantage
Tallinna 21. Kool
Tallinna Ettevõtlusamet
Tallinna Haridusamet
Tallinna Karjäärikeskus
Tallinna Kesklinna Noortekeskus
Tallinna Reaalkool
Tallinna Stateegiakeskus
Tartu Ärinõuandla
Tagasi Kooli MTÜ
Webhelp +Concentri

Toetajad

Aitan Eestit MTÜ
Arstikeskus Confido AS
Coca-Cola HBC Eesti AS
Eesti Töötukassa
Eesti E-kaubanduse Liit
Estonian Business School SA
Fast Track Education OÜ
GKR Invest OÜ
Graanul Invest AS
Igavene Heategu MTÜ
Infotark AS
Kaubamaja AS
Maaelu Edendamise Sihtasutus
OM Filmistuudio OÜ
Patendivolinike Koda
Pepco Estonia OÜ
Primero Finance OÜ
Profexpo OÜ
Realister OÜ
Roheline Pealinn
SEB Pank AS
SEIK OÜ
Startup Estonia
Sysop OÜ
Tallinna Strateegiakeskus
United Capital OÜ
Webhelp + Concentrix
Õun Drinks OÜ

Eraisikutest suur- ja püsiannetajad

Anu Elmi
Argo Roolaht
Egert Tappo
Elisabeth Abner
Esko Haas
Hans-Sten Pisang
Kristjan Mesipuu
Meelis Kadarpik
Nadežda Šmakova
Oliver Peek
Regina Soop
Riin Saar
Sandra Loor

Vabatahtlikud

Aet Kull	Kalev Villem
Anastasija Kuzmina	Karl Juhan Paadam
Ander Hindremäe	Karlotte Orav
Annabel Ambos	Katerina Chantzi
Annabel Esperk	Katja Sepp
Anne Krupp	Katriin Ahu
Anneli Villenthal	Katriin Saa
Annelise Pastarus	Katrin Järvemets
Annette Vijar	Kaur Vali
Annika Välja	Kevin Reisenbuk
Arina Jakovleva	Kirke Altro
Carmen Linask	Krista Kink
Daniil Golubev	Krista Palder
Darja Saar	Kristi Kartus
Ede Schank Tamkivi	Kristine Ross
Eero Mikk	Kristjan Erik Liive
Eliise Tuulemäe	Kristjan Kaer
Ene Andruškevtšus	Kärolin Kerem
Evelin Bachmann	Kätlyn Jürisaar
Georg Merilo	Leila Väester
Gerli Kalkun	Liina Pissarev
Gert-Kristjan Rungi	Liisi Soots
Hannes Ojangu	Lisette Veimann
Heidy Eskor-Kivilo	Margit Raid
Hendrik Jalakas	Margus Maksimov
Hendrik Hindov	Maria Palk
Henri Georg Valentin	Maria Rahamägi
Indrek Tiidrus	Maris Põdersalu
Ingel Elisabet Erm	Markus Meresma
Ivar Jegerson	Martin Grand
Jaak Raie	Mathias Randrüüt
Juhan-Mart Salumäe	Merilin Nurme
Kadi Truuleht	Mia Emilie Valtenberg
Kaija Kullat	Mirjam Koppel
Kaisa Kumpas	

Märten Erik Loor

Oleksiy Krasnoperov

Oliver Peek

Paavo Pilv

Peeter Pärtel

Ragnar Viilu

Raimo Oinus

Rain Vagel

Ralf Kaspar Patrason

Rasmus Valdmann

Raul Potisepp

Rein Loik

Ronja Ansmann

Rudolf-Gustav Hanni

Sandra Vösaste

Siim Saukas

Sten Saar

Tiit Elenurm

Tomy Saaron

Aruande koostas

Kersti Loor

JA Eesti juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Käibevarad		
Raha	258 016	346 449
Nõuded ja ettemaksud	43 629	56 748
Varud	7 939	9 805
Kokku käibevarad	309 584	413 002
Põhivarad		
Materiaalsed põhivarad	3 745	5 805
Kokku põhivarad	3 745	5 805
Kokku varad	313 329	418 807
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksud	35 578	39 135
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	10 742	93 897
Kokku lühiajalised kohustised	46 320	133 032
Kokku kohustised	46 320	133 032
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	285 775	164 815
Aruandeaasta tulem	-18 766	120 960
Kokku netovara	267 009	285 775
Kokku kohustised ja netovara	313 329	418 807

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022
Tulud		
Annetused ja toetused	446 292	604 185
Tulu ettevõtlusest	69 303	343 217
Muud tulud	0	478
Kokku tulud	515 595	947 880
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-365 070	-400 793
Mitmesugused tegevuskulud	-105 278	-312 303
Tööjõukulud	-61 560	-111 198
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-2 060	-2 659
Kokku kulud	-533 968	-826 953
Põhitegevuse tulem	-18 373	120 927
Intressitulud	31	34
Muud finantstulud ja -kulud	-424	-1
Aruandeaasta tulem	-18 766	120 960

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-18 373	120 927
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	2 060	2 659
Kokku korrigeerimised	2 060	2 659
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	22 119	41 565
Varude muutus	1 866	-250
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-86 712	-93 615
Laekunud intressid	31	34
Kokku rahavood põhitegevusest	-79 009	71 320
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-2 250
Antud laenud	-9 000	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-9 000	-2 250
Kokku rahavood	-88 009	69 070
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	346 449	277 380
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-88 009	69 070
Valuutakursside muutuste mõju	-424	-1
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	258 016	346 449

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	164 815	164 815
Aruandeaasta tulem	120 960	120 960
31.12.2022	285 775	285 775
Aruandeaasta tulem	-18 766	-18 766
31.12.2023	267 009	267 009

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Junior Achievement Eesti 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Finantsaruandluse standardi põhiohused on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. SA Junior Achievement Eesti tulude ja kulude aruanne on koostatud vastavalt RTJ 14 juhendile.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2023 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud üldhalduskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varude sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud varu bilansis arvele tema soetusmaksuses, varude soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide kulu sihtfinantseerimisest kuni sihtfinantseerimisega seotud tingimused on täidetud. Peale tingimuste täitmist kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1000 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Sihtfinantseerimisega soetatud põhivarade esmasel kajastamisel kasutatakse netomeetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

SA Junior Achievement Eesti tulud on seotud põhikirjalise tegevusega: koolituste korraldamisega ja õppematerjalide müügiga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasel väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes "Annetused ja toetused" kirjel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriarvestuste otsustele. Seotud osapooled on sihtasutuse juhatus ning eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	43	44
Arvelduskontod	257 973	346 405
Kokku raha	258 016	346 449

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	3 462	3 462
Ostjatelt laekumata arved	3 462	3 462
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6
Laenuõuded	9 000	9 000
Muud nõuded	31 026	31 026
Ettemaksed	135	135
Tulevaste perioodide kulud	135	135
Kokku nõuded ja ettemaksed	43 629	43 629
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 061	2 061
Ostjatelt laekumata arved	2 061	2 061
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6
Muud nõuded	50 696	50 696
Ettemaksed	3 985	3 985
Tulevaste perioodide kulud	3 985	3 985
Kokku nõuded ja ettemaksed	56 748	56 748

Muud nõuded real toodud summa koosneb:

- JA Europe GGC2023 2/2 6000€
- JA Europe Unicef Q4 2023 25026€.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Müügiks ostetud kaubad	7 939	9 805
Müügiks trükitud õppematerjalid	7 939	9 805
Kokku varud	7 939	9 805

Aruandeaastal kanti maha õppematerjali summas 0 eurot.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		5 444		6 182
Sotsiaalmaks		9 758		12 177
Kohustuslik kogumispension		509		601
Töötuskindlustusmaksed		641		807
Ettemaksukonto jääk	6		6	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6	16 352	6	19 767

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Masinad ja seadmed	
31.12.2021		
Soetusmaksumus	11 230	11 230
Akumuleeritud kulum	-5 017	-5 017
Jääkmaksumus	6 213	6 213
Ostud ja parendused	2 250	2 250
Amortisatsioonikulu	-2 658	-2 658
31.12.2022		
Soetusmaksumus	13 480	13 480
Akumuleeritud kulum	-7 675	-7 675
Jääkmaksumus	5 805	5 805
Amortisatsioonikulu	-2 060	-2 060
31.12.2023		
Soetusmaksumus	13 480	13 480
Akumuleeritud kulum	-9 735	-9 735
Jääkmaksumus	3 745	3 745

Aruandeaastal soetati materiaalsed põhivara ei soetatud.

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022
Kasutusrendikulu	2 880	3 380

Aruandeperioodil on kajastatud ruumide rendimakseid 2 880 eurot.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 690	2 690
Võlad töövõtjatele	16 091	16 091
Maksuvõlad	16 352	16 352
Muud võlad	445	445
Muud viitvõlad	445	445
Kokku võlad ja ettemaksed	35 578	35 578
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	819	819
Võlad töövõtjatele	18 549	18 549
Maksuvõlad	19 767	19 767
Kokku võlad ja ettemaksed	39 135	39 135

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud tulemiaruanne	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
EETA projekt	87 138		275 285	-237 682	49 535	
Rahandusministeerium- Välisministeerium		34 544		-34 544		
Nuori Yrittäjyys RY		1 500		-1 500		
NordPlus		46 047		-27 825		18 222
Haridus- ja Teadusministeerium		56 455	57 455	-50 705		63 205
Rahandusministeerium Haridus- ja Teadusministeerium			9 000	-9 000		
Tallina Linnakantselei Strateegiakeskus			7 500	-7 500		
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus			0	-1 162	1 161	
JA Europe			66 902	-54 432		12 470
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	87 138	138 546	416 142	-424 350	50 696	93 897
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	87 138	138 546	416 142	-424 350	50 696	93 897

	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
EETA projekt	49 535		185 776	136 241		
NordPlus		18 222	9 258	27 480		
Haridus- ja Teadusministeerium		63 205		54 933		8 272
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	1 161		1 161			
JA Europe Unicef		12 470	22 291	32 291		2 470
JA Europe GGC			6 000	12 000	6 000	
JA Europe Unicef Q4				25 026	25 026	
Haridus- ja Teadusministeerium 5 1-4/23/103			11 000	11 000		
Tallina Linnakantselei Strateegiakeskus			15 200	15 200		
CBYECentral Baltic			10 840	10 840		
JA Europe Unicef Q2			13 750	13 750		
JA Europe GEN-E			1 000	1 000		
JA Europe Unicef Q3			4 782	4 782		
JA Europe think human			20 527	20 527		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	50 696	93 897	301 585	365 070	31 026	10 742
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	50 696	93 897	301 585	365 070	31 026	10 742

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	365 070	424 350
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	81 222	179 835
Kokku annetused ja toetused	446 292	604 185

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Õppematerjalide müük	23 615	20 256
Muud tulud (reklaam, teenused)	8 800	6 750
Koolitus, osavõtumaksud	36 888	316 211
Kokku tulu ettevõtlusest	69 303	343 217

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2023	2022
Transpordikulud	8 217	18 016
Lähetuskulud	3 200	800
Tööjõukulud	182 138	209 747
Ürituste korraldamine ja nendes osalemine	92 734	103 666
Toetused koolidele	9 810	0
Väljamaksed partnerorganisatsioonidele	61 206	51 953
Üldkulud	0	4 895
Kulud õppematerjalidele	5 213	3 166
Muud	2 552	8 550
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	365 070	400 793

Muud kulud on EETA projekti ühtse määra alusel hüvitatavad kulud.

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Üür ja rent	0	2 880
Mitmesugused bürookulud	17 498	14 277
Lähetuskulud	2 800	2 150
Koolituskulud	0	604
Liikmemaks	4 990	4 990
Turunduskulud	12 124	10 115
Ürituste korraldamisega seotud kulud	67 866	277 287
Kokku mitmesugused tegevuskulud	105 278	312 303

Lisa 14 Tööjõukulud (eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	181 956	240 297
Sotsiaalmaksud	61 742	80 648
Kokku tööjõukulud	243 698	320 945
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	0	209 747
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	9	11

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

OSTETUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	2 500
Kokku ostetud	0	2 500

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2023	2022
Arvestatud tasu	54 544	64 512

Aruandeaastal ostis SA Junior Achievement Eesti teenust Hundi Konsultatsioonid OÜ-lt (seotud isikuks on Epp Vodja)summas 0 eurot. Summa on toodud real "Tegev-ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud".